

Jacek POZNAŃSKI*

*Wydział Filozoficzny, Akademia Ignatianum w Krakowie

Sprawozdanie z realizacji projektu: „Filozofia w Instytucie Filozofii Akademii Ignatianum w Krakowie”

W roku akademickim 2015/2016 w Katedrze Logiki i Teorii Poznania Akademii Ignatianum w Krakowie podjęto realizację projektu „Filozofia w Instytucie Filozofii Akademii Ignatianum w Krakowie. Poglądy, osoby, dyskusje”. Celem projektu było stworzenie przestrzeni dla bliższego wzajemnego poznania zainteresowań, prowadzonych badań oraz osiągnięć osób, które tworzą nasze środowisko naukowo-badawcze w dziedzinie filozofii. Realizacja tego celu miała w założeniu przyczynić się do większej integracji Instytutu i do znalezienia płaszczyzn współpracy, np. przy tworzeniu programów badawczych, staraniu się o granty, organizacji konferencji itd. Drugim ważnym celem projektu i sympozjów środowiskowych była pomoc obecnym studentom (zwłaszcza pierwszych lat wszystkich trzech cykli studiów) w lepszym rozeznaniu zajęć opcjonalnych, promotorów prac dyplomowych czy po prostu mentorów na drogach własnych filozoficznych poszukiwań.

W ramach projektu odbyły się dwa sympozja środowiskowe Instytutu Filozofii pod wspólnym tytułem: „W poszukiwaniu filozoficznego horyzontu”. Swoje badania zaprezentowało wtedy większość

ówczesnych pracowników Instytutu. Pierwsze sympozjum odbyło się 28 października 2015 roku. Otworzył je ks. dr Stanisław Łucarz SJ, dyrektor Instytutu Filozofii, a pierwszą sesję poprowadził ks. dr Jacek Poznański SJ. W sesji wygłoszono następujące referaty:

- ▶ ks. prof. Roman Darowski SJ przedstawił własne „Zainteresowania, badania, osiągnięcia – autoprezentacja”,
- ▶ dr Piotr Duchliński poruszył zagadnienie „Aporetyczność filozofii”,
- ▶ ks. prof. Tadeusz Biesaga SDB zaproponował ideę łączenia tego, co etyczne, i tego, co antropologiczne, w wystąpieniu „*Primum ethicum et primum anthropologicum convertuntur*”.

Sesję drugą prowadził dr Piotr Duchliński. Wystąpili w niej:

- ▶ ks. dr hab. Bogdan Lisiak SJ, który omówił „Ontologię Marcina Śmigleckiego SJ”,
- ▶ ks. dr Robert Janusz SJ przedstawił referat „Filozofia obiektowa: nauka-informatyka-etyka”,
- ▶ a dr hab. Paweł Skrzydlewski – „Osoba ludzka podmiotem kultury, wychowania, prawa i życia społecznego”.

Po przerwie obiadowej, w czasie trzeciej sesji, prowadzonej ponownie przez ks. dr. Jacka Poznańskiego SJ, wystąpili:

- ▶ dr hab. Krzysztof Pawłowski z referatem „Jedność rozumu, uczuć i woli jako horyzont filozofowania”,
- ▶ ks. prof. Stanisław Ziemiański SJ pytał „Czy człowiek może być czyjąś własnością?”,
- ▶ a ks. dr Piotr Janik SJ mówił „O możliwości przeżycia etycznego w ujęciu E. Stein”.

Czwarta sesja, powadzona przez ks. dr. hab. Bogdana Lisiaka SJ, zawierała dwa referaty:

- ▶ dr hab. Piotr Sikora przedstawił temat „*Coincidentia oppositorum*. Filozofia analityczno-mistyczna”,
- ▶ a ks. dr Jacek Poznański SJ zarysował zagadnienie „Filozofii tzw. wielkiej nauki”.

Drugie sympozjum środowiskowe odbyło się 5 kwietnia 2016 roku. Pierwszą sesję poprowadził ks. dr Jacek Poznański SJ. Sesję otworzył ks. dr Robert Grzywacz referatem zatytułowanym „Człowiek i jego przekonania a perspektywy narracyjnej koncepcji tożsamości”. Następnie wystąpili:

- ▶ dr Carl Humpries, który mówił o „Ontologicality and temporal standpoint-dependence” („Ontologiczność i zależność od czasowego punktu widzenia”)

oraz

- ▶ ks. dr Dariusz Dańkowski SJ, który omówił temat „Miłość – ekonomia – kultura. Encyklika *Caritas in veritate* z perspektywy etyki biznesu”.

Po przerwie, podczas której odbyło się spotkanie poszerzonej Rady Instytutu Filozofii, oraz po obiedzie wznowiono obrady, które poprowadził dr Piotr Duchliński. Wystąpiło czterech prelegentów:

- ▶ dr hab. Anna Zhyrkowa wygłosiła referat: „Scholastyka przed scholastyką. Na marginesie badań nad ontologią jednostki”,
- ▶ dr Marcin Podbielski zapytywał „Czego może się nauczyć redaktor czasopisma filozoficznego?”,
- ▶ dr Jarosław Kucharski omówił „Podstawy etyki przywództwa”,
- ▶ dr hab. Piotr Mazur przedstawił „Zastosowanie metody separacji metafizycznej do sądów egzystencjalnych podmiotowych”.

Referaty prezentowały zarówno przedmiotowe badania, jak i postacie filozofów tworzących środowisko naukowe Instytutu. Pierwszą, większą grupę stanowiły wystąpienia, które podejmowały wy-

brany filozoficzny problem z zakresu podstawowych dyscyplin filozoficznych: metafizyki (P. Mazur), ontologii (B. Lisiak SJ, A. Zhyrkowa, C. Humpries), epistemologii (A. Jonkisz), antropologii (R. Grzywacz SJ, P. Skrzydlewski), etyki (T. Biesaga SDB, P. Janik SJ, J. Kucharski, D. Dańkowski SJ), filozofii nauki (J. Poznański SJ), filozofii religii (P. Sikora), metafizyki (P. Duchliński, K. Pawłowski). Był też przykład referatu, w którym autor, odwołując się do filozofii, angażował się w aktualne dyskusje w sferze publicznej (S. Ziemiański SJ). Do drugiej, mniejszej grupy, można zaliczyć wystąpienia o charakterze autobiografii intelektualnej (R. Darowski SJ, R. Janusz SJ, M. Podbielski).

W trakcie realizacji projektu poddano pod dyskusję wstępne wyniki, metody badań oraz szersze naukowe plany bazujące na kilkunastu bieżących działaniach badawczych prowadzonych przez pracowników Instytutu Filozofii. W rezultacie stwierdzono znaczną rozbieżność prowadzonych działań. W prowadzonych rozmowach wskazano na konieczność wypracowania wspólnej wizji celów i strategii badawczych w ramach Instytutu, pomimo uprawnionych, różnorodnych zainteresowań jego pracowników. Pojawiły się pewne propozycje integrujących idei, np. mądrościowe ukierunkowanie praktyki badawczej i dydaktycznej w Instytucie.

Zgodnie z zarysowanymi na wstępie sprawozdania celami projektu, jego wyniki (w postaci publikacji oraz diskutowanych pomysłów i idei) mają stanowić jeden ze sposobów zarówno integracji środowiska naukowego Instytutu Filozofii, jak i rozpowszechnienia wiedzy o Instytucie i prowadzonych w nim badaniach. Można mieć nadzieje, że tego rodzaju forma prezentacji działalności Instytutu, a jednocześnie rewizji perspektyw i ukierunkowań uprawianej w nim filozofii będzie podejmowana także w przyszłości i z czasem przyniesie nie tylko częściową, ale w miarę wszechstronną realizację założonych celów.